Panel taċ-Ċittadini Ewropej dwar l-Effiċjenza Enerġetika

Sommarju tas-Sessjoni 3

[12-14 ta' April, 2024]

Fi ftit kliem…

Bejn it-12 u l-14 ta’ April seħħet it-tielet u l-aħħar sessjoni tal-Panel taċ-Ċittadini Ewropej dwar l-Effiċjenza Enerġetika li ġabret flimkien madwar 150 parteċipant minn madwar l-UE fi Brussell. Il-weekend kien iddedikat għad-dibattitu u l-finalizzazzjoni tar-rakkomandazzjonijiet taċ-ċittadini.

Bis-saħħa tal-ħidma bla heda tagħhom, iċ-ċittadini adottaw 13-il rakkomandazzjoni li prinċipalment ikopru tliet suġġetti settorjali (il-bini, it-trasport, u l-infrastruttura tal-enerġija) u tliet kwistjonijiet ġenerali (il-ġustizzja soċjali, l-UE f’ekonomija globali u l-indirizzar tal-interessi ta’ atturi differenti). Wara votazzjoni, ir-rakkomandazzjonijiet finali ngħataw lil Maroš Šefčovič, Viċi President Eżekuttiv tal-Kummissjoni Ewropea inkarigat mill-Patt Ekoloġiku, ir-Relazzjonijiet Interistituzzjonali u l-Prospettiva.

X’se jiġri issa?

Ir-rakkomandazzjonijiet taċ-ċittadini mistennija jikkontribwixxu għat-tfassil ta’ inizjattivi futuri tal-Kummissjoni, b’mod partikolari proposta tal-Kummissjoni għal Rakkomandazzjonijiet dwar il-Prinċipju “l-Effiċjenza Enerġetika tiġi l-Ewwel”, mistennija aktar tard fis-sena.

Żomm kuntatt!

Se nkunu f'kuntatt magħkom ilkoll biex norganizzaw avveniment ta' feedback li matulu niddiskutu magħkom il-mod kif tqiesu r-rakkomandazzjonijiet tagħkom.

Nixtiequ wkoll inżommu kuntatt magħkom fil-futur. Għalhekk, qed nistabbilixxu network ta' alumni għall-parteċipanti tal-Panels taċ-Ċittadini Ewropej u proġetti oħra ta' involviment taċ-ċittadini Ewropej. Jekk **ma tixtieqx** tkun parti minn dan in-network, jekk jogħġbok ibagħtilna email fuq COMM-CITIZENS-PANELS@ec.europa.eu u nneħħuk mil-lista tal-indirizzi elettroniċi.

Tista' ssib għażla ta' ritratti mis-sessjonijiet tal-Panel fil-gallerija tar-ritratti tagħna hawnhekk. Ħossok liberu li taqsamhom ma' sħabek, qrabatek u man-networks soċjali tiegħek!

Id-Direttorat Ġenerali għall-Enerġija tal-Kummissjoni jiċċirkola bullettin ta' kull xahar li jkopri l-aħħar aħbarijiet, avvenimenti u pubblikazzjonijiet relatati mal-enerġija. Tista' tabbona pemezz ta' din il-link.

Aktar informazzjoni dwar il-politika tal-enerġija tal-UE hija disponibbli fuq is-sit web: Enerġija - Il-Kummissjoni Ewropea (europa.eu)

Jew segwina fuq X (li qabel kien Twitter): (21) Energy4Europe EU (@Energy4Europe) / X (twitter.com)

Id-dibattitu online dwar l-effiċjenza enerġetika għadu miftuħ fuq il-Pjattaforma tal-Involviment taċ-Ċittadini. Kun ċert li tiċċekkjah u aqsam l-impressjonijiet tiegħek tad-diskussjonijiet tal-Panel ma' ċittadini minn madwar l-UE.

X'nistgħu nitgħallmu minn din l-aħħar sessjoni?

Jum 1: Ġabra tas-sessjoni preċedenti, feedback mill-Kumitat tal-Għarfien, u tħejjija tal-gruppi ta' ħidma

Nhar il-Ġimgħa, iċ-ċittadini ltaqgħu fil-plenarja biex jiddiskutu mal-membri tal-Kumitat tal-Għarfien, u jirritornaw għall-mistoqsija dwar il-mandat, **"L-UE kif tista' tipprijoritizza l-Effiċjenza Enerġetika u twassal il-benefiċċji kollha tagħha liċ-ċittadini, lill-awtoritajiet pubbliċi u lill-intrapriżi?"**.

Fil-bidu tas-sessjoni, Paula Pinho, **id-Direttur għat-Tranżizzjoni Ġusta, il-Konsumaturi, is-Sigurtà tal-Enerġija, l-Effiċjenza u l-Innovazzjoni, fid-DĠ ENERĠIJA,** ipprovdiet feedback dwar l-abbozzi tar-rakkomandazzjonijiet żviluppati miċ-ċittadini, fejn ġie enfasizzat li l-effiċjenza enerġetika titqiegħed qabel kollox. Fi kliemha: *"Dan il-Panel taċ-Ċittadini Ewropej ħadna fuq vjaġġ impressjonanti; ma kienx esperjenza ġdida għalik biss, iżda għalina wkoll. Il-possibbiltà li jinkiseb kontribut dirett miċ-ċittadini dwar il-politika tal-UE dwar l-effiċjenza enerġetika kienet waħda mixtieqa kif ukoll intuwittiva. Ir-rakkomandazzjonijiet tiegħek jiffukaw fuq temi li rridu nsolvu: il-prezzijiet tal-enerġija, il-ġustizzja soċjali, il-komunitajiet tal-enerġija, u t-trasport.Fl-istess ħin, ġibt perspettiva ġdida u rifreskanti."*

Il-Membri tal-Kumitat tal-Għarfien imbagħad ikkummentaw dwar l-abbozz ta' rakkomandazzjonijiet:

Reinhard Six, Konsulent Indipendenti u espert dwar il-finanzjament tal-effiċjenza enerġetika: *"Meta nitkellmu dwar il-primazija tal-effiċjenza enerġetika, jeħtieġ li ninvestu f'oqsma li jnaqqsu l-konsum tal-enerġija. Kif jista' dan kollu jiġi ffinanzjat b'mod li jrendi qligħ għall-investituri (sidien tal-proprjetà, awtoritajiet pubbliċi, kumpaniji)?"*

Arianna Vitali, Segretarju Ġenerali, Il-Koalizzjoni għat-Tfaddil tal-Enerġija: *"Hemm żewġ rakkomandazzjonijiet fil-qasam tat-trasport. L-enerġija għat-trasport tirrappreżenta 30 % tal-enerġija kkunsmata fl-Ewropa. L-għażliet ta' mobbiltà tagħna għandhom influwenza diretta fuq il-konsum tal-enerġija tagħna, jeħtieġ li nkunu ċerti li nipprijoritizzaw it-trasport elettriku pubbliku u privat."*

Robert Nuij, Viċi Kap tal-Unità għall-Politika u l-Finanzjament tal-Effiċjenza Enerġetika, DĠ ENER, *"Għadd konsiderevoli rakkomandazzjonijiet jiffukaw fuq il-livell lokali, pereżempju fuq il-komunitajiet tal-enerġija, u dan huwa siewi ħafna peress li tana għarfien dirett dwar l-esperjenzi tan-nies "fuq il-post"."*

Waranofsinhar, iċ-ċittadini nqasmu f'żewġ sottoplenarji biex jiddiskutu l-abbozzi ta' rakkomandazzjonijiet u jiskambjaw ir-riflessjonijiet.

Jum 2: Finalizzazzjoni tar-rakkomandazzjonijiet

Is-Sibt, iċ-ċittadini ħadmu fi 12-il grupp biex jiffinalizzaw ir-rakkomandazzjonijiet tagħhom. Is-sessjoni bdiet b'diskussjoni dwar is-sessjonijiet tal-Ġimgħa u stabbiliet il-punti ewlenin għall-kumplament tal-ġurnata. Kull grupp ħatar "ambaxxatur" biex jippreżenta l-eżitu tad-diskussjonijiet inizjali dwar ir-rakkomandazzjonijiet tal-grupp, u jorbothom ma' abbozz simili jew relatat.

Matul it-tieni parti tas-sessjoni, il-parteċipanti indirizzaw il-mistoqsijiet ewlenin meħtieġa biex jiġu ffinalizzati r-rakkomandazzjonijiet tagħhom:

- *Għaliex din ir-rakkomandazzjoni hija importanti għalik?*
- *Ma' liema kompromessi lest tgħix?*
- *Kif tikkontribwixxi għall-effiċjenza enerġetika u kif tista' tgħin biex il-prinċipju "l-Effiċjenza Enerġetika tiġi l-Ewwel" jiġi integrat fit-teħid ta' deċiżjonijiet?*
- *X'se jinbidel fl-Ewropa jekk din ir-rakkomandazzjoni tiġi implimentata?*

- *X'inhuma l-bidliet għal ħajtek u għall-ħajja tal-komunità tiegħek?*

Il-membri tal-Kumitat tal-Għarfien kienu disponibbli biex iwieġbu għall-inċertezzi li fadal fil-forma ta' mistoqsijiet bil-miktub, jew wiċċ imb'wiċċ. Tmiem il-jum iffoka fuq l-irfinar tat-test prinċipali tar-rakkomandazzjonijiet (titolu,

spjegazzjoni, ġustifikazzjoni) biex jiġu żgurati ċ-ċarezza u l-preċiżjoni. Il-faċilitaturi żguraw kunsens fi ħdan il-gruppi.

Jum 3: Preżentazzjoni u votazzjoni tar-rakkomandazzjonijiet finali

Il-Ħadd, iċ-ċittadini reġgħu lura fil-plenarja biex jippreżentaw u jivvutaw fuq it-13-il rakkomandazzjoni finali. Iċ-ċittadini vvutaw fuq kull rakkomandazzjoni bl-użu ta' skala minn 1 sa 6 biex jesprimu s-saħħa tal-appoġġ tagħhom.

Il-voti ġew magħduda fil-preżenza ta' ċittadini osservaturi biex tiġi żgurata t-trasparenza. Dawn ġew ippreżentati personalment mill-iktar membru tal-bord avvanzat fl-età, Antanas, u l-iżgħar membru tal-bord, Martina, lill-**Viċi President Eżekuttiv Maroš Šefčovič**.

Il-Viċi President Eżekuttiv Maroš Šefčovič irringrazzja lill-150 ċittadin għall-parteċipazzjoni, id-dedikazzjoni u x-xogħol bla heda tagħhom **minn Frar**.

Biex jikkonkludi dan il-Panel taċ-Ċittadini Ewropej, **Richard Kuehnel**, **id-Direttur għar-Rappreżentazzjonijiet u l-Komunikazzjoni fl-Istati Membri fil-Kummissjoni Ewropea (DĠ COMM),** irringrazzja liċ-ċittadini għall-involviment u d-dedikazzjoni tagħhom matul dawn it-tliet sessjonijiet, *"Il-kollegi tiegħi fid-DĠ ENER baqgħu impressjonati mill-ħidma tagħkom, u r-rakkomandazzjonijiet tagħkom, li huma ffukati ħafna. Intom sirtu esperti kemm fl-enerġija, kif ukoll fid-demokrazija. Aħna se nippubblikaw rapport biex inwieġbu għar-rakkomandazzjonijiet tagħkom, u se nżommu kuntatt magħkom."*

Aġenda tas-Sessjoni 3

JUM 01	
14:30 - 15:10	Diskors ta' merħba mid-DĠ ENER (Paula Pinho) u DĠ COMM u ħarsa lura lejn is-Sessjoni 2
15:10 - 16:20	Plenarja: L-allinjament tal-abbozz ta' rakkomandazzjonijiet mal-Prinċipju "l-Effiċjenza Enerġetika tiġi l-Ewwel": Diskussjoni
16: 50 - 18:25	Sottoplenarja 1 (kamra Gasperi): Feedback dwar ir-rakkomandazzjonijiet 1-6 mill-Kumitat tal-Għarfien u diskussjoni. Sottoplenarja 2 (kamra Mansholt): Feedback dwar ir-rakkomandazzjonijiet 7-12 mill-Kumitat tal-Għarfien u diskussjoni.

18:25 - 18:30	Prospetti (fis-sottoplenarji)
JUM 02	
9:00 - 10:30	L-ewwel Parti tal-Ħidma: Input ta' pproċessar mill-Ġimgħa + jingħata feedback għar-rakkomandazzjonijiet ta' gruppi oħra
11:00 - 12:30	It-tieni Parti tal-Ħidma: Deliberazzjoni biex jiġu approfonditi r-rakkomandazzjonijiet
14:00 - 15:30	It-tielet Parti tal-Ħidma: Jingħata feedback għar-rakkomandazzjoni ta' grupp ieħor (30'), jintbagħat ambaxxatur lil grupp ieħor għal Q &A (15'), editjar tar-rakkomandazzjonijiet proprji (45')
16:00 - 17:30	Ir-raba' Parti tal-Ħidma: Editjar finali tar-rakkomandazzjonijiet Feedback u prospetti dwar il-Ħadd
JUM 03	
9:30 - 9:50	Enerġizzatur u merħba lura Interventi miċ-ċittadini li josservaw iċ-Ċentru ta' Informazzjoni dwar l-Għarfien
9:50 - 11:20	Preżentazzjoni u diskussjoni tar-rakkomandazzjonijiet 1-8 Valutazzjoni kollettiva tar-rakkomandazzjonijiet 1-8
11:50 - 12:30	Preżentazzjoni u diskussjoni tar-rakkomandazzjonijiet 9-12 Valutazzjoni kollettiva tar-rakkomandazzjonijiet 9-12
12:30 - 12:45	Merħba lill-Viċi President Eżekuttiv Maroš Šefčovič: Intervista qasira Ritratt tal-grupp mal-Viċi President Eżekuttiv Maroš Šefčovič
12:45 **13:20**	Riżultati tal-votazzjoni fil-preżenza tal-Viċi President Eżekuttiv Maroš Šefčovič
13:20	Tislima mid-DĠ COMM (Richard Kuehnel) u t-Tim tal-Moderazzjoni

13:30	

Ikklikkja hawn biex tara r-reġistrazzjoni tas-sessjoni plenarja tal-

Ikklikkja hawn biex tara r-reġistrazzjoni tas-sessjoni plenarja tal-

Interventi matul il-plenarja

Jan Rosenow, *Direttur tal-Programmi Ewropej, Proġett ta' Assistenza Regolatorja*

Robert Nuij, *Viċi Kap tal-Unità għall-Politika dwar l-Effiċjenza Enerġetika u l-Finanzjament, DĠ ENERĠIJA*

Pierre Schellekens, *Direttur, Strateġija u Koordinazzjoni tal-Politika tal-Enerġija, DĠ ENERĠIJA*

Arianna Vitali Roscini, *Segretarju Ġenerali, Il-Koalizzjoni għat-Tfaddil tal-Enerġija*

Camille Defard, *Kap taċ-Ċentru tal-Enerġija Jacques Delors*

Reinhard Six, *Konsulent indipendenti dwar il-finanzjament tal-effiċjenza enerġetika Espert dwar il-finanzjament tal-Effiċjenza Enerġetika*

Il-punti ewlenin tagħkom tal-Panel

Anthony, Malta, *"L-iktar parti interessanti għalija kienet li niltaqa' ma' nies mill-Ewropa kollha għax titgħallem ħafna minn ħaddieħor. Kienet ukoll l-ewwel darba li rajt lill-UE verament tilħaq liċ-ċittadini. Kienet esperjenza sabiħa ħafna."*

Isabel, il-Portugall, *"Naħseb li l-aktar mument importanti kien l-ewwel sessjoni plenarja, din kien fantastika, stajt nirrealizza li s-27 pajjiż ingħaqdu mill-ġdid biex jaħdmu fuq suġġett. Kien eżerċizzju reali ta' demokrazija parteċipattiva, u verament għoġobni."*

Lora, il-Belġju, *"Jekk hemm mument li se nibqa' niftakar ikollu jkun l-ewwel Sibt matul il-gruppi ta' ħidma fejn qsamna l-ispeċifiċitajiet u s-similaritajiet tal-pajjiżi tagħna dwar l-effiċjenza enerġetika, kien tassew interessanti".*

Paul, Franza, *"Spunt wieħed li se nibqa' niftakar matul dan il-Panel huwa d-diversità tal-kultura u r-rikkezza tal-interventi. Tgħallimt ħafna dwar pajjiżi differenti, u kienet esperjenza sabiħa ferm."*

Felipe, Spanja, *"Din kienet l-ewwel esperjenza tiegħi barra minn pajjiżi, l-ewwel darba li qbadt ajruplan f'ħajti. Kien ta' sodisfazzjon kbir niltaqa' ma' nies minn Spanja u mill-Ewropa kollha. Ninsab grat ħafna għal din l-opportunità."*

Christophe, l-Awstrija, *"Minkejja d-differenzi fl-opinjoni tagħna, irnexxielna naħdmu flimkien u nilħqu ftehim. Kulħadd kien involut u tgħallimt ħafna dwar it-tema tal-effiċjenza enerġetika."*

Tagħrif ewlieni dwar il-Pjattaforma għall-Involviment taċ-Ċittadini

150 kontribuzzjoni **43 951 Viżitatur** **83 548 Viżwalizzazzjoni tal-paġna**

782 Kont **124 Kumment** **201 Approvazzjoni**

[Agħti ħarsa lejn il-Pjattaforma għall-Involviment taċ-Ċittadini]

Il-weekend mil-lenti tar-reġistratur grafiku tagħna, Sylvain Mazas

Għat-Tielet Sessjoni, Sylvain Mazars ippreżenta r-rakkomandazzjonijiet finali permezz tal-grafika. Hawn taħt hawn ħarsa lejn xogħlu, li juri kif qabad il-proċedimenti tal-plenarja b'mod viżwalment attraenti, u b'hekk saħħaħ ħafna d-dinamika tas-sessjoni.

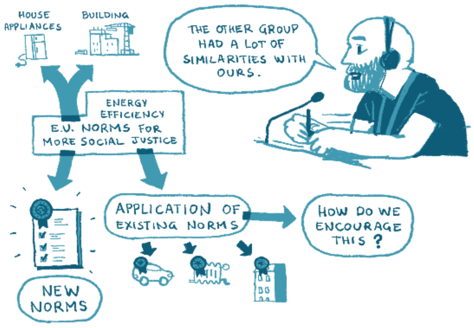

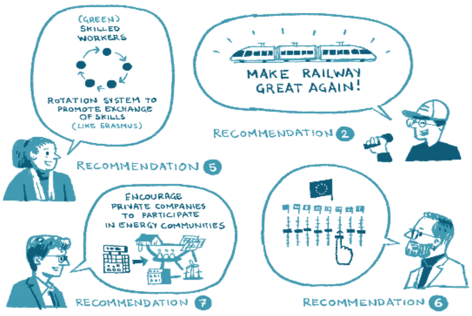

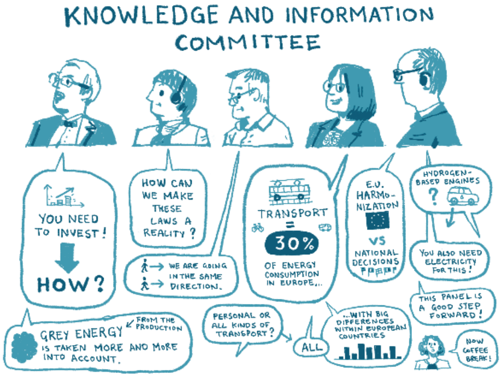

It-13-il Rakkomandazzjoni Finali

Dawn huma t-tlettax-il rakkomandazzjoni finali li ppreżentajtu lill-Kummissjoni Ewropea. Bħalissa, dawn jinstabu bl-Ingliż biss. Se nżommukom aġġornati dwar meta jkunu disponibbli traduzzjonijiet bil-lingwi kollha.